
KÖNYVTÁR KAPOSVÁR

kisdobos

1978. JANUÁR

7-8m

Szepesi Attila

Ezüst fenyőfa

Ezüst fenyőfa,
cinkekarácsonyfa,
éji álom terítgeti,
hófüggöny takarja.

Csillagszín ékek,
fénytollú vendégek,
szárnyasnépek itt találnak
téli menedéket.

Sugaras hó száll,
alszik minden fűszál,
hasig hóban éjpalástú
szürkevarjú kószál.

Pirókok, cinkék,
pirregő pipiskék
viduljatok, rövidülnek
már az ordas esték:

a tél betellett,
víg évszak közelget,
rigók füttye visszahozza
a tavaszi zöldet!

Polgár István

Hajdani télben, Marikával

Mentünk, a hó lábunk alatt
ropogott keményen.
Felriadt egy varjú-csapat
s eltűnt a sötétben.

Iparkodtunk — az iskola
másfélórás út volt.
Suhogott a szél ostora,
bokor, faág sípolt.

A rét felett ködök szálltak
gyorsan oszladozva,
bakancsodat, kiscsizmámat
a fagy ostromolta.

Orrunk, mint két piros szilva,
fülünk, mint négy rózsa;
oldalunkat a tarisznya
könnyű terhe húzta.

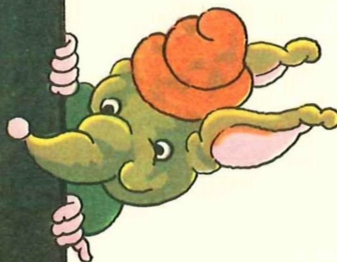
Versengtünk, hogy ki tud nagyobb
lépésekkel lépni,
ki fogja az úthajlatot
hamarabb elérni.

Kendőd alól két hajfonat
válladig lecsüngött.
Ha mellettünk szánkó szaladt,
csodáltuk a csöngőt.

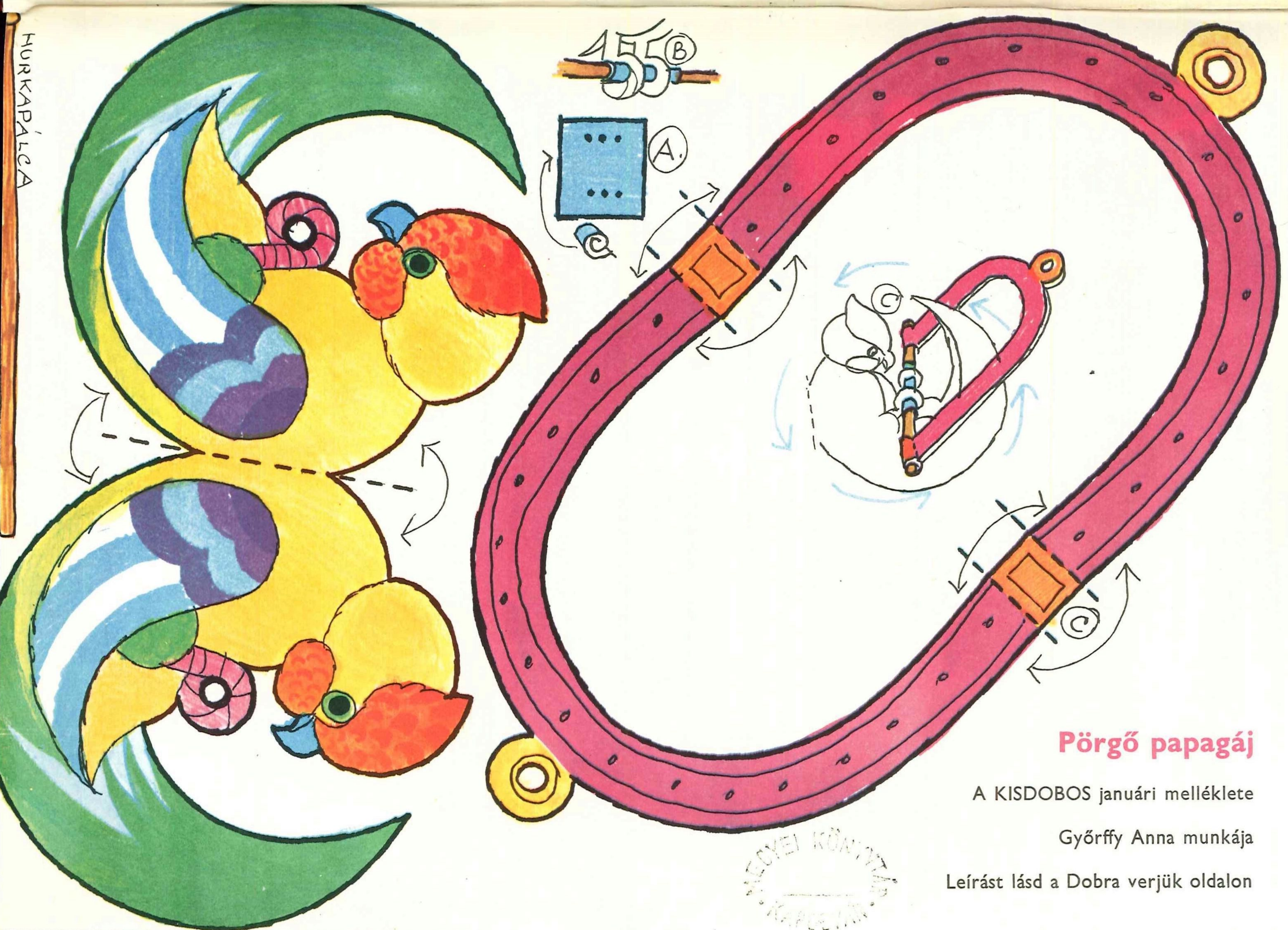
Kezünk zsebünkben is fázott,
körmünkre leheltünk, —
aztán feltűntek a házak,
s megjött a jókedvünk.

Elfeledtük, el a beste,
hosszú utat menten,
nem számított a hideg se, —
kiáltozni kezdtem,

hógolyóval dobtalak meg
és te visszadobtál:
egyszeriben melegünk lett, —
fújhat a szél most már! . . .

Vida Győző rajzai

Pörgő papagáj

A KISDOBOS januári melléklete

Győrffy Anna munkája

Leírást lásd a Dobra verjük oldalon

MEGYEI KÖNYVTÁR KAPOSVÁR

Adjon isten füvet, fát,
tele pincét, kamarát,
sok örömet e házban,
boldogságot hazánkban,
ebben az új évben.

Elmondám. Nincs bundám,
mert nem hagyott nagyapám.

NÉPKÖLTÉS

L. Kapuvári Lídia

VOLT EGY VIRÁGOM

**Volt egy virágom,
apró, kék virág.
Szerettem nézegetni.
Mikor nem látta senki,
letérdepeltem hozzá,
hogy jobban lássam őt,
az útpadkán, a fűcsomók között.
Mire egy nap az iskolából
odaértem az útra,
aprócska kék fejét
valaki összezúzta.
Kezemben tartva ott kuporogtam soká.
Kelyhében harmatcsepp helyett,
a könnyem ült.
Vigyáznom, vigyáznom kellett
volna rá!**

**Van egy gyerek,
a hátsó padban ül.
Mindenki kerüli,
és mindenkit kerül.
Késik, hiányzik, rosszul tanul.
Ha szidják, hallgat;
fejét leszegi makacsul.
Ma véletlen az utcán találkoztam vele.
Mint két kis kék virág, — olyan
volt a szeme.
Vigyáznom kéne rá, vigyáznom
kellene . . .**

Fecske Csaba

CSILLAGSZEMŰ DÁVID

-esszi hegyeken túl, élt egyszer egy kisfiú. Úgy hív- hogy Csillagszemű Dávid. Okos, talpraesett fiú volt d, hanem nagy-nagy szegénységben élt szüleivel az szélén. Hiába dolgozott édesapja naphosszat az n meg a szántóföldön, a gonosz Kórófejű király lent elvett tőlük. Elvette kenyerüket, borukat, téli őjüket, végül egyetlen kis tehénkéjüket is elhajtot- a király fogdmegjei. Hiába sírt-rítt az édesanyja, a könyörgött az édesapja: Ne vigyétek el, ó nagy- , tehénkénket, éhen hal kicsi családom! — azok hajt- lanok voltak. — Hol itt az igazság? — szipogott anyja. — Hol itt az igazság?! — búslakodott az édes- Dávid szíve majd meghasadt a fájdalomtól, hogy a kellett szülei sanyarú sorsát, öregségük mérhe- n szenvedését. — Ez nem igazság! — tűnődött Dávid — az nem lehet, hogy a nagyhasú, hájas királynak mindene megvan, mit szeme-szája megkíván, pedig soha életében szalmát se tett keresztbe, akik pedig reggeltől estig gürcölnek, még betevő falatjuk sincs. Elhatározta hát, hogy nem nyugszik addig, amíg az igazságot meg nem találja.

— Édesanyám, süssön nekem pogácsát, mert biz' én világgá megyek, mégpedig azonnal! Megkeresem az igazságot! — mondta édesanyjának.

— Fiatal vagy még, gyerek, hová mennél a vadidegen világba?! — próbálta lebeszélni az édesanyja, de bizony ő most az egyszer nem hallgatott a kedvesen korholó szavakra.

Másnap hajnalban nyakába akasztotta a tarisznyát, elköszönt szüleitől és nekivágott a világnak. Ment, men-

degélt idegen tájakon, tűző napon, esőben, szélben. Már harmadik napja gyalogolt, amikor egy csillagos estén valaki rákiáltott a sötét sás közül:

— Állj, ki vagy? Egy tapodtat se tovább!

— Csillagszemű Dávid vagyok — felelte. —. Hát te ki vagy, és mit kívánsz tőlem?

— Még hogy mit akarok, te vakarcs! Tudod te, ki vagyok én?! Varangy Marsall, a Kórófejű király égi kincstárnoka, nahát! Vedd tudomásul! Én őrzöm rubin és zefír csillagait az égen, mert az mind-mind a felséges Kórófejű királyé, és most jaj neked, mert elloptad a legeslegszebb csillagot, amit feleségének szánt ajándékba!

— Már hogy loptam volna el én, Varangy Marsall, hiszen láthatod, rongyos tarisznyámban az édesanyám sütötte pogácsán kívül egyebem sincsen. Engem vádolsz te lopással, aki az igazságot keresem?

— A szemedbe rejtetted hétpróbás zsivány, de most meglakolsz — visította a varangy és füttyentett egyet. Erre sok-sok varangy mászott elő a sásból, lefogták Dávidot és indával szorosan gúzsba kötözték, úgy, hogy moccanni is alig tudott, majd egy nyirkos verembe dobták.

— Itt megtanulhatod, mi az igazság — nevetett a Varangy Marsall és magára hagyták Dávidot.

Dávid csak feküdt mozdulatlanul a sötét veremben, s könnyein át nézte a mélységes mély esti ég szikrázó fényű csillagait. Hej, te gonosz király, szabaduljak csak ki egyszer, nem lesz neked többé kedved a szegényeket kifosztani, megalázni, sóhajtotta. Húsába mélyedtek az indakötelek, teste zsibbadni kezdett:

— Hé, Varangy Marsall, ellopták a csillagot a szememűből, a Kórófejű király csillagát.

Rohant is nyomban a varangy lihegve, s ijedten kérdezte:

— Ki volt az, merre ment, hová lett?

— Vágd el a köteleimet, majd én elkapom a bitangot! — mondta Dávid.

Úgy is történt, a varangy elvágta köteleit, Dávid meg illa berek, nádak, erek, nyakába szedte lábait, s meg sem állt addig, míg a Kórófejű király birodalma, varangyaival együtt el nem tűnt a szeme elől. Kiszusszantotta magát, letörölte verítékét, majd újra elindult. Hát ahogy így ment, mendegélt, egyszer csak találkozott a kecskével.

— Jó kecske komám, szakállad már kinőtt, bizonyára okos is vagy és meg tudod nekem mondani, hol találom az igazságot?!

— Mek, mek, az igazság? — simogatta szakállát a kecske. — A gazdám nekem káposztát ad meg füvet, azért én tejet adok, ez az igazság!

— Ostoba vagy te kecske — mondta Dávid — ez csak a te igazságod. Nekem mindenki igazsága kell. Azzal otthagyta a kecskét.

Nemsokára találkozott a rókával, aki egy cifra kakast vitt a szájában, éppen.

— Mondd meg nekem, ravasz róka, hol van az igazság?

— Itt — bökött a homlokára a róka —, itt van a fejemben. Túljárni az ostobák eszén, ez az igazság!

— Ó, a csalás nem igazság! — mondta Dávid, és elindult. Ment, mendegélt hegyeken, völgyeken át, míg egyszer a dúsgazdag emberrel nem találkozott, aki fényes hintóján hajtott át a városon.

— Mért lógatod úgy az orrodat, emberpalánta? — kérdezte gőgösen Dávidtól.

— Az igazságot keresem, de nem találom — felelte Dávid.

— Itt az igazság — nevetett a gazdag ember, és aranyakat csörgetett a zsebében.

— Az csak a gazdagok igazsága, tartsd meg magadnak, nagy úr! — mondta Dávid és faképnél hagyta.

Dávid szívébe nagy-nagy szomorúság költözött: bizony nem jól van ez így, hogy mindenkinek csak saját igazsága van. Borús gondolatok jártak a fejében, amikor ráköszönt a szegényember:

— Jó napot legényke, látom te is éppoly szegényember vagy mint én, hogy úgy búnak eresztetted a fejedet. De bizony így van ez már, hogy vannak szegény emberek meg gazdag emberek. Ebbe bele kell törődni, ezen kár is búslakodni, öcsém!

— Nem azért búsulok mert szegény vagyok, hanem azért, mert nem találom az igazságot.

— Igazság nincs a földön — mondta a szegényember — azt ugyan hiába is keresed!

— Nem jól beszélsz — mondta Dávid —, igenis, van igazság, és én megtalálom ha belepusztulok is.

— Hát akkor sok szerencsét! — mondta a szegényember, és vállára vette a rőzsét, amit az erdőből cipelt.

A pogácsa már elfogyott, erdei gyümölcsöt evett Dávid, források vizét itta hosszú vándorútján. Esztendők teltek el azóta, hogy szüleinek búcsút intett, sok-sok évszak ringott el az időben, de az igazságot még mindig nem találta. Gúnyája csupa rongy, bőre csupa seb, így érkezett Dávid a gyémánterdőbe. Ha suhant a szél, a gyémántgallyak zenélni kezdtek gyönyörű hangon. Ha csak egyetlen ágat letörnék, gazdag lehetnék, gondolta Dávid, de nekem az igazság kell. Az erdő szélén egy öreg apóka szólította meg:

— Hát te fiacskám nem törsz magadnak gyémántot? Pedig gúnyádról ítélve szerencsét próbáló vándornak nézlek.

— Nem kell nekem a gyémánt, apóka, én az igazságot keresem esztendők óta, s nem nyugszom addig, amíg meg nem találom.

— Hm, hm — hümmögött az apóka — nagy dologba vágtad a fejszédet, bizony nagy dologba. Hanem, mert tiszta a szíved, mint a kristály, én mondom, szerencsével jársz. Mert tudd meg, az én bátyám az Igazság. Ott lakik túl a sárkányerdőn, túl a tűztengeren. Ő a segítségedre lesz, meglásd. De addig még sok veszély leselkedik rád, azért fogd ezt a két olajbogyót. A fehéret akkor nyeld le, amikor a sárkányerdőbe érsz, a pirosat pedig akkor, ha a tűztengeren kell átkelned. A fiú átvette a bogyókat, lajbija zsebébe rejtette, megköszönte a szíves segítséget és továbbindult. Ment, ment Dávid három nap, három éjszaka, míg csak a sárkányerdőbe nem ért. Olyat aztán még álmában se látott! Ameddig a szem ellát, hétfejű sárkány mindenütt. Kénköves láng csapott ki szájukból, hétmérföldre perzselt a levegő. Amikor megpillantották Dávidot, hatalmas fogaikat csattogtatták szikrázva, s rettentő üvöltés közepette rávetették magukat. Dávid ekkor hirtelen bekapta a fehér bogyót, s egyszeriben láthatatlanná vált. Hiába tekergették nyakukat a sárkányok, egymáson kívül senkit se láttak, Dávid meg vígan

Horváth Mária rajza

átbaktatott közöttük. Amikor már jó messzire járt, újra visszanyerte emberformáját. Virágos rét közepén találta magát, ahol egy mezítlábas kislány legeltette a nyáját. Sípján gyönyörű dalt fújt, megigézte Dávidot.

— Jó napot, jó napot pásztorleány, be szép juhaid vannak, s be szépen szól a sípod.

— Jó napot, vándorlegény, mi járatban vagy te errefelé, ahol senki más emberfia?

Elmondta neki Dávid, s szemét a leány kék szemén, liliomarcán feledte. Elpirult a leány, szemét lesütötte, s újra játszani kezdett édes szavú sípján. Dávid lelkét felkavarta a dal, úgy érezte mintha millió szál kötözné ide a lányhoz. De szívét parázsként perzselte a vágy, hogy az igazságot megkeresse.

— Kedves jó pásztorleány, mondd meg nékem, merre van a tűztenger?

— Arra — mutatott a lány a fűzfák irányába. — Halálodat keresed, a tűztengertől még soha senki se tért meg, édes bátyám is odaveszett — figyelmeztette a leány, a könnye rubintja ráhullott egy virágra.

Leszakasztotta azt a virágot Dávid, gomblyukába tűzte és búcsút vett a lánytól.

— Isten veled — mondotta a lány, s nézett szomorúan Dávid után, míg el nem nyelte a messzeség köde.

Dávid nemsokára a tűztengerhez ért, amelynek se vége, se hossza. Forró bugyborékok törtek föl a mélyből, az eget nyaldosták a hatalmas lángok. Bekapta hát a második bogyót Dávid, s belegázolt a tengerbe. Maga is csudálkozott rajta nagyon, hogy ép bőrrel ért a túlsó partra: haja szála se görbült. Kőhajításnyira a tengertől rozoga kunyhót pillantott meg. A kunyhó előtt üldögélt egy ősz, öreg apóka, szakálla földig ért, s hatalmas füstfelhőket eregetve pipázott.

— Adjon isten szép jó napot, öregapám — köszöntötte Dávid.

— Adjon isten neked is, fiam. Ki vagy te, és mit akarsz tőlem, mondd bátran — biztatta a fiút az öreg.

— Csillagszemű Dávid vagyok és téged kereslek, mert bizony nagy-nagy igazságtalanságok történnek a mi országunkban, a Kórófejű király birodalmában. Vess véget a zsarnokságnak, szolgáltass igazságot népemnek, ezt kérem én tőled öregapám, semmi egyebet!

— Megkapod, fiam, amit kívánsz, mert szíved bátor és nemes. Itt ez a nyírvessző, ezzel igazságot tehetsz minden sérelmetekért. S itt ez a hétmérföldest lépő bocskor, húzd a lábadra, tüstént ott lehetsz, ahol kívánsz.

Nem is késlekedett Dávid, felhúzta a bocskort, s hipphopp, máris otthon termett. Fogta a nyírvesszőt és megállott a Kórófejű király színe előtt:

— Hallod-e te, zsarnok király, takarodj innét, elég volt a gonoszságodból!

— Poroszlók, poroszlók — ordított dühében a király — deresre rögvest e pimasz paraszttal, törjétek kerékbe, húzzátok karóba!

Rohantak is a poroszlók nagy fegyvercsörtetve, hanem Dávid csak egyet suhintott a varázsvesszővel, tágultak azok hamar. Legelöl futott a hordóhasú király, utána cicomás pereputtya, egész háznépe, hadserege. Addig űzte őket Dávid, míg az utolsó is el nem hagyta az országot. A király a nagy sietségben még a koronáját is elvesztette. Bolond Istók megtalálta, szalmával kibélelte s csibéket keltetett benne. A csibék felnőttek, s bizony mind aranytojást tojtak. Lett is az országban aranytojása mindenkinek annyi, hogy nem tudták hova tenni.

A király elmenekülésének hírére összeseregléttek az emberek, éltették Dávidot, s hirtelenjében megválasztották királyuknak. Boldogságban, bőségben éltek ezután az emberek, mert Dávid igazságos, jó királyuk volt: elintézte ügyes-bajos dolgaikat, igazságot szolgáltatott, s jó tanácsokkal látta el őket.

Hanem Dávid szomorú király volt. Mindig a kékszemű pásztorleány járt az eszében, emlékétől pillanatra se szabadulhatott. Elővette hát a lány könnyével öntözött virágot és megcsókolta: csodák csodája, abban a szempillantásban megjelent a pásztorlány.

— Parancsolj, felséges királyom, hívattál — sütötte le szemét a lány.

Dávid levette fejéről a koronát, megfogta a lány kezét, haját megcsókolta és így szólt:

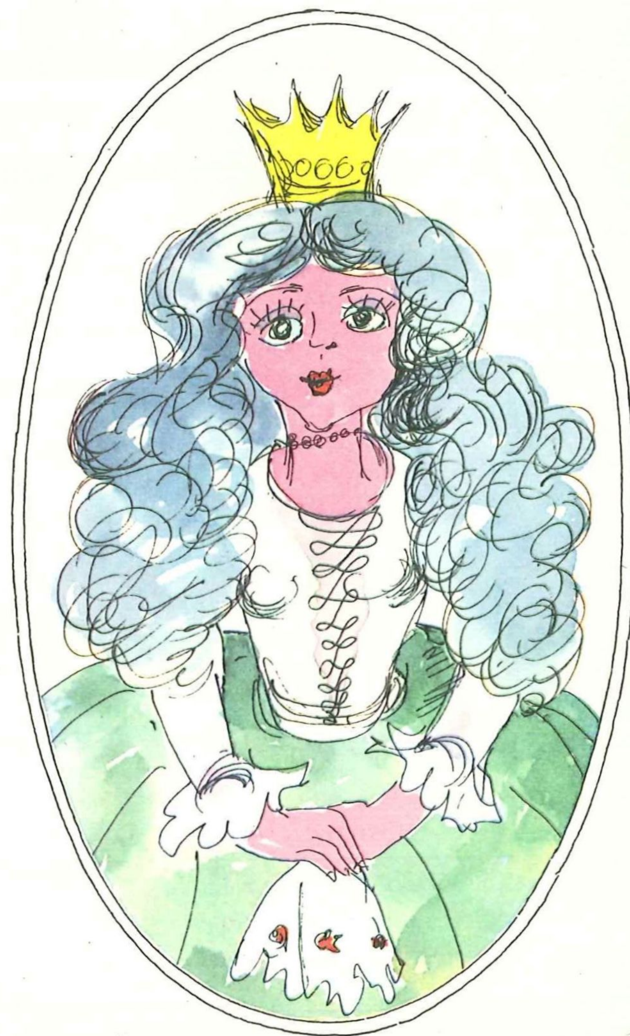
— Légy a feleségem.

A lány csak most vette észre, hogy a király nem más, mint az a vándorlegény, akinek megmutatta, merre van a tűztenger.

— Hát te király vagy? — csodálkozott.

— Bizony király, te pedig ezentúl a királyné.

S csaptak is olyan lakodalmat, hogy még a legöregebbek is táncra kerekedtek. A násznép most is táncot rop ott, ha a lábuk el nem kopott!

Balogh Béni

A BASA FÁJA

Duna-Tisza közi monda

Nemcsak Kecskemét „hírös" város az Alföldön, hanem Nagykőrös is, mivel itt sok híres-neves dolog megesett hajdanán. Ezek közül a legnevezetesebb a török világban történt.

Köztudomású, hogy Nagykőrös „szultáni" város volt, és súlyos aranyakat fizetett a török császárnak, hogy védettséget élvezzen a rabló csapatokkal szemben. A török közemberek igyekeztek is elkerülni, ha éppen arra vetődtek. Nem így a török uraságok; a basák, a bégek s a különböző előkelőségek! Ők, ha tehették, a szultáni védettség ellenére is bementek Kőrösre holmi adóféleséget, sarcot behajtani a népen. Egy ilyen harácsoló török úr volt Musztafa effendi is.

Forró júliusi nap volt akkor, mikor a fényes ábrázatú padisah és kísérete a város határában lovagolt. Az uraság hirtelen nagyon megszomjazott, és kíséretéből kiválva bevágtatott egy közeli tanyába.

A gémeskút a ház végében, a kert szélén volt, s éppen vizet húzott belőle egy piros arcú, helyre leányka.

— Héj, te ebhitű gyaurok cifra rózsaszála! — kiáltott oda a basa dölyfösen, majd gúnyos, parancsoló hangon hozzátette: — Adj menten egy ital vizet!

— Adjon neked a görcs, aki az oldaladba áll! — vágott vissza éles nyelvével a bátor leányzó.

— No, csak sose hetvenkedj! Nem tudod te, kivel beszélsz! Én vagyok a szolnoki basa!

— Hát puffadt hasúnak elég puffadt vagy! Ám nálatok mindenki effendinek, fényes ábrázatúnak meg tudja a rossznehéznyavalya, hogy minek titulálltatja magát! Ki tudna tirajtatok eligazodni!?

De ekkorra már odaért a többi török is, akik közül nem egy leugrott lováról, hogy a nagyurat kiszolgálja egy ital vízzel. Amikor pedig a basa behöbölt egy félvödörrel, így szólt a leányhoz:

— Ide figyelj, te csípős nyelvű fehérszemély. Többet beszélsz, mint kellene, de megtetszettél nekem! Megmondom hát: akár lány vagy, akár asszony, nemsokáig maradsz ezen a tanyán. Mához egy évre eljövök érted. Addig készülj föl! Nem akárki lehet egy basa menyasszonya. Ám jól figyelmezz rám: szökésre ne is gondolj, mert akkor apád is, anyád is, testvéreid is rabságba jutnak.

Azzal a basa megsarkantyúzta lovát, és elvágtatott a város felé.

Bizony megijedt a csípős nyelvű leányzó, mert most már látta, hogy csakugyan egy török basával állott szemben, akinek igen nagy a hatalma. Este, amikor az apja — aki juhász volt — hazahajtotta a nyájat, elmondta neki a történteket.

— Haj, Rózsi lányom — csóválta a fejét. — Mondottam én már tenéked nem is egyszer, hogy ráfizetsz még erre a nagy fene bátorságodra! Sokszor figyelmeztette-

lek: ha törököt látsz, bújj el! De te ehelyett még nyelvelsz is velük!

— Igaz, igaz kedves édesapám, dehát ugyancsak elöntött a méreg, mikor gúnyos-dölyfösen az ebhitű gyaurok cifra rózsaszálának nevezett!

Elgondolhatjuk, milyen nehéz napok következtek a juhászlányra és szüleire. Főtt, főtt a fejük ugyancsak, hogy mitévők legyenek?

Egy alkalommal még a kőrösi hadnagyhoz is bementek tanácsot kérni. Csinos, eszes deákember volt az, s nagyot nézett, mikor Rózsit meglátta. Sokkal szebb, mint hallottam, gondolta magában meglepetten. És, ne is mondjam, azon minutomban megtetszett neki a szép juhászleány.

— Bizony, nem könnyű dolog a török basa eszén túljárni — szólott elgondolkodva. — Arany kellene ide, aranypénz, mégpedig nem kevés! Akkor lemondana Rózsiról a basa!

— Aranypénz — nézett rá ámulva a juhász. — Honnan vegyek én kedves hadnagy uram? Én a kőrösi gazdák nyáját őrzöm, s bizony azok nem osztogatják szolgálataimért az aranyakat!

— Akkor csak a furfang segíthet! Majd kieszelek valamit. Szerencsére még van idő — jelentette ki határozottan a kőrösi hadnagy.

Amikor pedig már csak egy hónap volt az egy év lejártáig, megjelent a kőrösi tanyán a basa szolgája.

— No, leány, szedelőzködj! Indulunk, mert a basa látni kíván.

— Ohó, édes barátom, nem addig van az — fordult oda a juhász, a leány apja. Ha a gazdád csakugyan feleségnek akarja a lányomat, önmaga jöjjön érte, mifelénk ez a szokás.

Mit volt, mit tennie a basa szolgájának, üres kézzel, vagyis a leány nélkül tért vissza.

Mérges lett először a basa, de aztán úgy határozott, hogy mégiscsak ő megy el a lányért, egyedül, minden feltűnés nélkül.

Közben a juhászék újra felkeresték a kőrösi hadnagyot. A fiatal tiszt nagy tanácskozásba kezdett a juhásszal, s megbeszélték a „haditervet".

Amaz emlékezetes napon már kora reggel az útszéli jegenyefákra másztak a juhászok, hogy figyeljék a basa érkezését, s majdan jeladással tudassák azt a leány apjával.

Már dél felé közelgett az idő, amikor a figyelők nem kis ámulatára, díszes ruhában, minden kíséret nélkül lovagolt a tanya felé a basa. Hamarosan jelt is adtak a pásztorok egymásnak, amit a leány apja is meglátott.

Nem messze a tanyához állott egy hatalmas kőrisfa. A juhász ez alatt ült, persze álruhában, öreg, rongyos koldusnak öltözve. Amikor a basa egészen közel ért hozzá, elkezdett szörnyen jajgatni.

— Jaj, jaj, kedves uraság! Téged a dicső Allah küldött ide, hogy segíts rajtam!

— Hát mi bajod tenéked, te szerencsétlen?

— Jaj, jaj, rettenetes dolgot míveltek velem. Valami átkozott lator, hogy essen a pokol fenekére, elvette tőlem a mankómat, mert látod, hogy sánta vagyok s feldobta ennek a kőrisfának a tetejére! Jaj, ha Allah kedves néked s Mohamed az ő prófétája, akkor mássz fel érte, s hozd le nékem!

— Méghogy én fára másszak? — szólott meglepetten a basa —, hiszen idős ember vagyok én már ahhoz!

— Pedig fiatal s bátor férfinak látszol — hízelgett az álkoldus.

A basa elmosolyodott, mivel örömmel hallotta a hízelgő szavakat.

— No, jól van. Várj egy kicsit öreg. A fa alá megyek a lovammal, s a hátáról majd felmászom a fára!

No, amint a basa mondotta, úgy is cselekedett, a lova hátáról felkapaszkodott a fára, s elkezdett azon mászni.

Amikor pedig jó magasan járt, hogy a mankókat csaknem elérte, felugrott ám a földről az álkoldus és felpattant a basa lovára. Majd a basa fegyvereit, kardját, lándzsáját is magához vette.

— Nem koldus vagyok én, hanem a juhászlány apja! — kiáltott fel a fára a basának.

Bizony ugyancsak elámult Musztafa effendi, majd furcsállva kérdezte:

— Dehát mit kívánsz tőlem?

— Mondj le azonnal a lányomról, különben a kardod által halsz meg, vagy éhen pusztulsz a fán!

— De hát mi szeretjük egymást a lányoddal! — álszenteskedett a basa.

— Úgy szeret téged a lányom, mint kecske a kést! Adj írást arról, hogy lemondasz róla, s akkor a hajad szála sem görbül meg!

— Node jóember, hogyan adjak írást, ha itt tartasz fogságban a fa tetején?

— Várj csak türelemmel, majd intézkedem! — s azzal furulyájával éles hangon jelt adott.

Alighogy elhangzott a tilinkószó, máris kivágtatott a tanyából három lovas. Az egyik a kőrösi hadnagy volt, a másik kettő esküdt a városi tanácsból.

— No, basa uram, fáradjon le a fáról! — kiáltott fel hozzá a kőrösi hadnagy.

— Hát kegyelmed hogyan kerül ide? — csattant fel a basa, mert jól ismerte a hadnagyot.

— A leendő apámuram, e juhászszámadó kért meg, hogy leendő feleségem, vagyis Rózsika, az eljegyzett menyasszonyom érdekében idejöjjek!

— Átkozott gyaur kutya! — tajtékzott a fán kuksoló basa. — Hogyan merészelted te az én választottamat eljegyezni?

— A választottat csakugyan te választottad, csakhogy a választott nem akar téged választani!

— Ördög, pokol! Ezért még megfizettek! — aztán dühösen kezdett lemászni a fáról. Ám mérgében nem figyelt eléggé, s amikor az egyik vékony ágba kapaszkodott, az bizony eltört, s őpotrohossága szépségesen a földre zuhant. Ám a hatalmas test a nagy magasságból oly szerencsétlenül esett, hogy menten nyakát szegte.

— No, ez már nem fogja elvinni a kend leányát — mondotta megkönnyebbülten a kőrösi hadnagy.

Aztán a basát még azon nap délutánján illő tisztességgel eltemették a nagy kőrisfa alá. Musztafa effendi azóta is ott pihen, s a kőrösi nép máig is a nagy kőrisfát a basa fájának nevezi.

Vida Győző rajza

Újévi tűzijáték

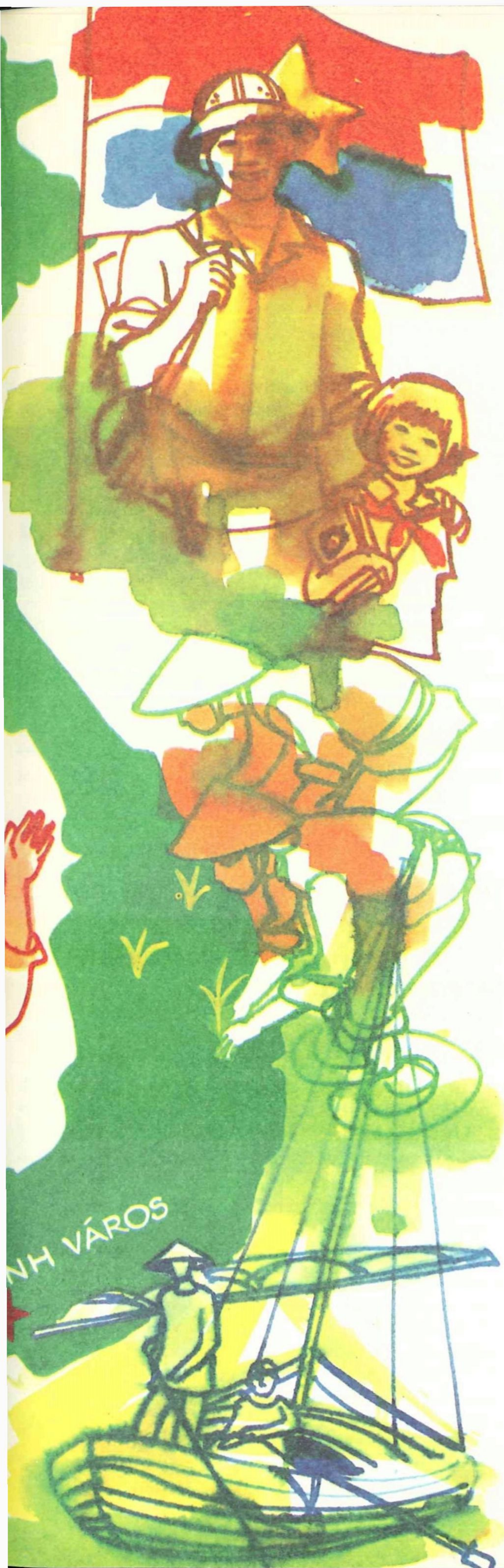
— Tudod Jancsi — fordult hozzám Nguyen — újév napján akkor is megtartottuk a tűzijátékot. Igaz, hogy szerényebben, kevesebb rakéta villant az este sötét egén, halkabb volt a nevetés az utcákon, aggódva figyeltük az eget, hogy azok nem jönnek e bombát szóró gépeikkel. De tűzijáték volt! Az újévet megünnepeltük.

Tudod, Jancsi, az életnek akkor is mennie kellett. Iskolába is jártunk, moziba is, délutánonként ugyanígy lógáztuk a lábunkat a tó fölött a kőmellvéden. Igaz, hogy félve kémleltük mindig az eget, aggódva hallgattuk a rádiót, s az iskolaudvaron óvóhely várta a tanítás szüneteit.

Tudod, Jancsi, az emberek ugyanúgy dolgoztak mint most. A gyárakban, a hivatalokban, a rizsföldeken, mindenütt. Csak nem tértek mindennap haza valamennyien. Egyszer nem tért haza az én apám sem.

De most már béke van, nézd Jancsi, hogy pattannak szét vidáman a piros, zöld, sárga petárdák az éjben, csilingelnek a kerékpárok csengői (köztük vannak, tudom, azok is melyeket a magyar úttörők küldtek 1970-ben). Az embereken új ruha, vidáman szaladgálnak már azok a kisgyerekek is akik a győzelem után születtek, akik már nem ismerik a háborút.

Nguyen sok mindenről beszélt még ezen az estén. Vietnami utazásomon őt szerettem meg legjobban. Ő a barátom. Tőle tanultam ezt a verset is a tizenkét hónapról. Igazán újévre való.

Ban Tai Doan

Vers a tizenkét hónapról

(Ladányi Mihály fordítása)

**Gieng havában, tavasz kezdetén
surrog a rét füve kaszánk alatt,
a kevély fa döngve a völgybe hull,
akár a gyarmatosítók feje.**

**A második hó a vetés hava,
a gereblye a köves földbe tép,
s a kovácsműhely tűzhelyén kemény
golyóvá eddzük a fényes vasat.**

**A harmadik hónapból lepke száll
a dombokra, hol a lányok figyelik,
hogy menekülnek seregünk elől
nyugati ellenségeink.**

**Negyedik hónapra itt a nyár,
rizst ültetünk, hátunkon só csorog,
sietni kell, az idő elpereg,
akár tenyérből a homokszemek,**

**s jön az ötödik és a hatodik,
a fölzsendülő vetések hava.
Ellenségünket jól elcsépeli,
nem éhezik idén a hadsereg.**

**A hetedik hónapban felzörög
az érett kukorica levele.
Nem éri el még, csak kerülgeti
a falvakat, mint ellenség, az ősz.**

**A nyolcadik hónap a rozsdaszín
kalász hava, sarlót, kaszát fenünk,
a faluban tanácsot ül a nép
s elözönli az érett földeket.**

**S midőn kilencedik újhold jön a
kaszálók és a rizsmezők fölé,
a sok család versengve tölti meg
a föld kincsével a hombárokat.**

**S ahogy ez az esztendő véget ér,
együtt mondjuk: jó volt az év megint —
verejtékünktől folyó öntne ki,
akaratunk napot perzselne meg.**

Görög Júlia rajza

A MAKACS SÁRKÁNY ÉS A BUZGÓ FAKANÁLSZAKÁCS

Régi és újabb hagyományok a galgamácsai iskolában

Galgamácsa valóságos sziget a környező dombok és falvak tengerében. Más, mint a többi község. Ugyanolyan gyorsan fejlődik, de mintha jobban őrizné hagyományait. Világhírűvé vált csoportja — Vankóné Dudás Juli népművész vezetésével — már negyven éve terjeszti Galgamácsa dalait, mondókáit, táncait. Gyerekek, szülők, nagyszülők lépnek fel, hol külön, külön, hol közösen a népi játékokban. Próbáikat a kultúrotthonban vagy az iskolában tartják.

A legkisebb kisdobosok közül, a második osztályból hárman járnak a nagyokkal rendszeresen. Takács Ibolya, akinek édesanyja is sokáig szerepelt a híres csoportban, sőt éppen nagymamája Dudás Juli néni, a csoport lelke. Mayer Zoli és Tóth Erzsi is Ibolyával tart mindig, akár próbára, akár szereplésre kerül a sor.

A nagyobbakkal, a negyedikesekkel — akik szintén lelkesen szerepelnek — a próbákon már nem könnyű. Csonka Pisti mesélte el mosolyogva és pironkodva, hogy őt egyszer, bizony el is zavarta haza Juli néni. Úgy esett a dolog, hogy Juli néni házába hívta próbára a gyerekcsoportot. Közben vendégei érkeztek, a fiúk meg a rájuk szakadt szabad időben feldúlták az udvart, mint nyulak a káposztáskertet. Juli néni, persze, később megbocsátott.

Amikor ott jártunk, épp Tápiószecsőre hívták meg a társaságot. A próbán csak úgy zengett az iskola folyosója a jótorkúak dalától: „Itt ül egy kis kosárba'
Királynénak leánya,
Dun, dun, dunája,
Leszek a babája, eszemadta."

Az iskolába mindenki örömmel megy, még ha véletlenül tanuló, akkor is. Mivel az iskola vadonatúj és gyönyörű. Megszűnt Galgamácsán a kétműszakos tanítás. Tágas, világos termekben kétszáznegyvenen tanulhatnak egyszerre. Az új iskolának már csapatotthonra, könyvtárra, olvasóteremre is tellett.

Ha van csapatotthon, és, természetesen, csapat, biztosan kellemes a csapatélet is? — fordultunk a Hunyadi János úttörőcsapat kisdobosvezetőjéhez, Kukely Istvánnéhoz.

— Csapatunkban is kialakultak már a hagyományok, ha nem is olyan mély gyökerűek, mint a falu népi hagyományai.

A kisdobosvezető elmesélte, hogy az úttörőmozgalmi közelmúltból épp a népi hagyományok gyűjtése közben került elő sok minden. Jelvények, úttörőigazolványok, levelek, emléklapok. A csapatotthonban bárki megnézheti, melyik anyuka vagy apuka volt tagja az egykori pajtáscsaládnak, ki volt példás úttörő egy nemzedékkel korábban a faluban.

A mostani csapat úttörői a társadalmi munkájukért kapott pénz egy részét mindig a kisdobosoknak ajánlják fel. Ebből kirándulhatnak a rajok. Az is hagyomány, hogy az úttörőév elején közös akadályversenyt rendez az egész csapat.

Az elsősöket, a leendő kisdobosokat a negyedikesek egyszer egy évben találkozóra hívják a Szilvás-hegyre. A Szilvás-hegy a falu szomszédságában emelkedik, és valóban a rajta termő sok szilváról kapta a nevét. A hegyen a gyerekek együtt énekelnek, és itt ajándékozzák meg a nagyok a kicsiket. Legutóbb egy hatalmas sárkányt készítettek nekik, de, úgy látszik, egy szamár lelkét építették bele nagy igyekezetükben, mert a sárkány a döntő pillanatban megmakacsolta magát. Nem akart repülni. De azért nagyon szép sárkány volt. A nótafa azonban mindig üzemképes. Törzse valóban fa, gipsszel körültapasztva, ágai pedig szalagok. Minden szalagon egy-egy úttörődalt lobogtat a szél.

Iskolaszerte, sőt, faluszerte emlegetik a következő kis félreértést:

Az elsősök a szilvás-hegyi túra előtti napon a tanító nénitől jelvényt kaptak. Mindenki egyet. Hozzá pedig egy eldugott levélben rejtjeles üzenetet. A kicsik izgatottan keresgéltek az osztályban és rá is bukkantak a levélre. S ha rábukkantak, megfejteniük már gyerekjáték volt az üzenetet — legalábbis ők úgy vélték. Így aztán a nagy szilvás-hegyi kirándulásra büszkén és boldogan indult el a társaság: minden elsős hátán egy-egy jelvénnyel. A rejtjeles üzenetből idézünk: „A jelvényeket a hátokra-ru tűzzétek fel!" Ezért aztán hiába mondták otthon az anyukák, amikor csemetéiket útnak indították a kirándulásra, hogy a jelvényt a ruhára szokták tűzni. Minden elsős a hátán viselte, mert ők így értették izgatottságukban a levél idézett részletét. Volt aztán kacagás, amikor kiderült a félreértés. Pörögtek, egymást forgatták, mire a jelvények helyükre kerültek. De a nap felejthetetlen maradt, tévedésével együtt.

Rajzversenyt is rendszeresen rendeznek a kisdobosoknak.

Legutóbbi téma: Meseországban jártunk, és Milyen-

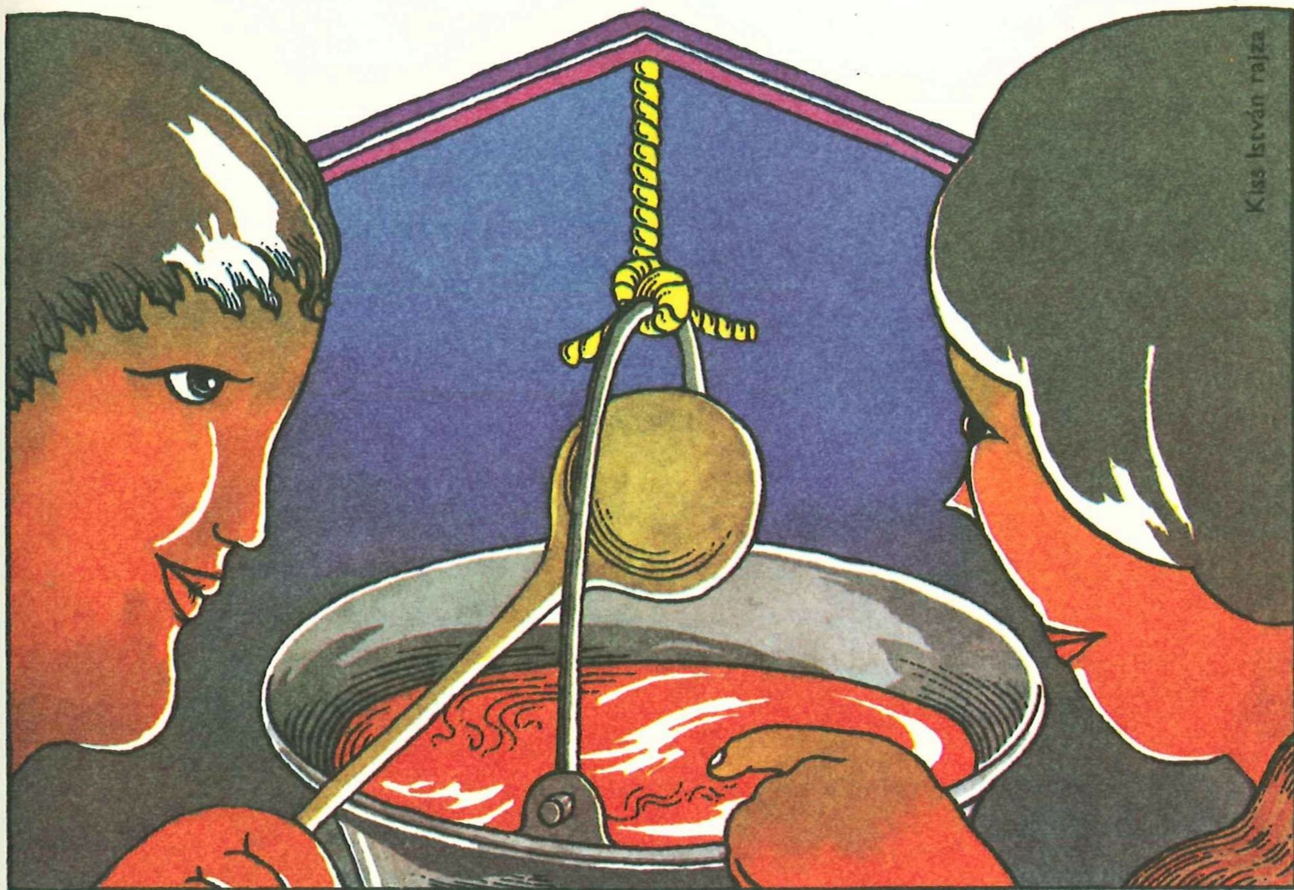
nek képzelem a jövőt? Jobbnál jobb ötletek kerültek papírra.

A gyerekek elmondták, hogy a kisdobosvezető néni gyűjti a gyerekrajzokat.

— Mulatságos és megható ajándék a búcsúzó nyolcadikosoknak — teszi hozzá a tanító néni. — A gyerekek látják, hogyan szemlélték a világot 6—8 éves korukban, és mennyit ügyesedtek nyolc esztendő alatt évről évre.

Büszkén emlegetik a gyerekek azt is, hogy Somogyi István festőművészt — aki régen a községben lakott — ők hódították vissza Galgamácsának. Felkeresték, megismerkedtek életével, munkásságával és szoros barátságot kötöttek vele. A mester most a művelődési ház igazgatója és újra otthona Galgamácsa is.

A kisdobosoknak szoros kapcsolatuk szövődött a Bartók Gyermekszínházzal, a Szovjet Kultúra Házával sőt a Nemzeti Múzeummal is. Arról nem beszélve, hogy egymással, a falu népével, a helyi termelőszövetkezettel egyenesen elválaszthatatlanul élnek együtt. És, nyugodtan mondhatjuk: „Együtt-egymásért". A járási kulturális seregszemlén tavaly előtt második, tavaly első helyezést értek el Galgamácsa kisdobosai, falubeli dalok előadásával.

Az idén is szorgalmasan készülnek: úgy tervezik, saját készítésű bábokkal állnak majd dobogóra. Milyen műsorral, ez egyelőre titok. Remélik, sikerül úgy, mint a Nagy Októberi Szocialista Forradalom megünneplése, amely ott jártunkkor még szintén csak terv volt. Szándékuk szerint egy kis faluba küldenek rajzokat, ajándékokat hírmondóul és üdvözlésképpen. Levelet is fogalmaztak választott testvérfalujuknak. S mire ez az írás megjelenik, tán válasz is érkezik a bemutatkozó sorokra.

Az egy család — egy őrs mozgalom is fellendülőben van, különösen az őszi főzőverseny óta. Azon a bizonyos kisdobosversenyen a jutalom „csak" egy fakanálszakács volt, de a legjobb szakács és kukta címre, úgy látszik, minden őrsben igényt tartanak, mert a „kihelyezett" őrsi foglalkozásokon egy-egy anyuka irányításával sutyomban gyakorolnak.

A szülők nemcsak otthonukban fogadják az őrsöket. Elviszik őket kirándulni, focizni, vagy éppen moziba, múzeumba, ha az őrs úgy kívánja. Egyik törzshelyük Váckisújfalu halastavának környéke.

A munka végét is megfogják a kisdobosok. Öröm volt nézni az új iskola környékének megszépülését. A gyerekek elhordták a téglákat, kiirtották a gazt. Majd hozzáfogtak a hulladékgyűjtéshez. A hulladék-kereset kis részét jutalmazásra költötték, nagyobb részét pedig a CIMEA alapjára fizették be. Ezzel is a nemzetközi gyermekszervezet közelgő évfordulóját köszöntötték.

A mácsai ember sohasem tölti tétlenül egyetlen percét sem — hallottuk többször is a faluban és a falumúzeumban is, amely gyűjteményében és Vankóné Dudás Juli képein a község múltját őrzi. A mondás a gyerekekre is érvényes. Ebben is követik szüleiket s a hagyományokat.

Józsa Teréz

Dobra verjük

Úttörőbarátság. Ezt a címet viseli egy rajzpályázat Fejér megyében, melyet a megyei úttörőelnökség hirdetett meg a helyi úttörőcsapatok számára. Úgy gondolták, ezzel is köszöntik a CIMEA 20. évfordulóját. Pályázzatok ti is, ha kedvet éreztek hozzá! Előbb az őrsben, majd a rajban, végül a csapatban dönthetnétek el, melyik kisdobos rajza sikerült legjobban.

Óvoda — papírból. Igen, a papír is hozzájárulhat egy óvoda felépüléséhez. Igaz, nem közvetlenül, hanem úgy, ahogy a hatvani III. számú Állami Iskola kisdobosai és úttörői cselekedtek. Összegyűjtöttek 9200 forint értékű hulladékpapírt, és a pénzt felajánlották a tanácsnak, bölcsődék és óvodák építésére. Az idén is ez a szándékuk. Gratulálunk a remek munkához. Kívánjuk, hogy az idén is sikerüljön a lelkesen indult akció.

Tábor Petőházán. Nyárra már lesz úttörőtábora a soproni járás kisdobosainak és úttörőinek is. A járás társadalmi szervezetei, üzemei fogtak össze ezúttal a gyerekek érdekében. Már csak egy fél tanév, és a Petőházán táborozók örömmel mondhatják: „Hurrá, nyaralunk!"

Új úttörőház. Most már bizonyára igazi otthon és nem szokatlan újdonság a szolnoki Tisza Antal Úttörőház Szolnok megye kisdobosainak és úttörőinek. Mert az ősszel, az ünnepélyes megnyitón még nem tudták igazán a gyerekek, mit is kaptak, mennyivel gazdagodtak a kapunyitás által.

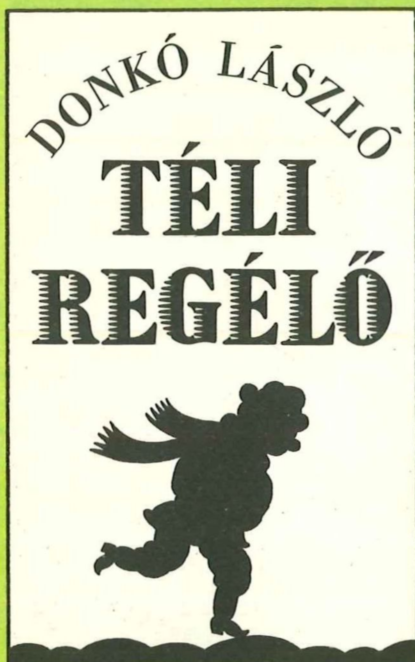
Úttörőbusz. Az úttörővasútról, ugye, mindenki hallott? S lám, már úttörőbusz is van, legalábbis Hímesházán. A Volán pécsi, 12. sz. Vállalata ajándékozta a hímesházi általános iskola pajtásainak.

Kinőtték a házat. Igen, valóban kinőtték Pécsett a kisdobosok és úttörők a Szabó István úttörőházat, éppen úgy, ahogy ruháikat növik ki időről időre. Tizenhatezer gyerek válogat ugyanis a huszonötféle szakkör kínálta elfoglaltságok között. Nemcsak a ház, de az udvar is kicsi. A játékból, tanulásból azonban nem lehet kinőni, sőt, megunni sem lehet. Ezt bizonyítja az is, hogy Domján István üzemmérnök még úttörő korában a rádióépítő szakkör tagjaként kezdett bejárni a házba, s most is rendszeresen megjelenik. Csak most éppen rádióamatőr szakkört vezet mintegy negyven kisdobosnak és úttörőnek. A kisdobosok közt Pécsett többen elhatározták, hogy követik a szakkörvezető példáját. Érzik, tudják, hogy nem csupán azért, mert „sok jó ember kis helyen is elfér".

Tanács a melléklet elkészítéséhez. A papagájt a szaggatott vonal szerint összehajtjuk s a fejebúbjánál és farka végeinél összeragasztjuk. Az A jelzésű kis lapocskát összesodorjuk úgy, hogy egy kicsit bővebb legyen a hurkapálcánál, amire majd ráhúzzuk, hogy pörögni tudjon rajta. Ezt a kis csövet húzzuk át a papagáj lábán, s a pontok mentén ragasszuk oda.

Most vágjátok ki a kalitka lila hintáját és az akasztó fehér köröcskéit. A C jelű sárga lapocskánál hajtogassátok meg, ennek kivételével a hinta összeragasztható. A hurkapálcát a szabadon hagyott C ponton dugjátok át, húzzátok rá az AB csövet a papagájjal és dugjátok be a másik oldal C pontján.

A papagáj a tengelyen szabadon tologatható és pörgethető, de hogy a hurkapálca ki ne csússzon, a két végén (a sárga mezőben) kenjétek be ragasztóval.

Hull az ég millió pelyhe,
tündérek táncolnak benne,
a hó már billió méter,
dombokig, hegyekig ér fel...

Óriás leszek én holnap,
indulok tengernyi hónak,
illatos szénácskát győzzek
vinni dámszarvasnak, őznek.

Ám ha kicsi leszek újra,
s kabátom jeges szél fújja,
bebújok anyám ölébe,
onnan lesek ki a télre...

Kedves Coffi! Három nappal ezelőtt Pocak meg én hógolyóztunk a téren. Egyszercsak hó helyett valami más akadt a kezembe: egy piros műanyag táska. Benne egy szemüveg, tokkal, meg egy villamosbérlet. A bérleten semmi írás, csak egy őszhajú néni fényképe. – Biztos hiányzik neki a szemüvege. Vissza kell vinnünk! – mondtam. Megalakítottuk a PAPOCNYOM-ot, vagyis Paprika és Pocak Nyomozóirodáját, és munkához láttunk. Bementünk a fényképpel a Közértbe, a gyógyszertárba, a fodrászhoz – de senki nem ismerte fel. Bánatosan nézegettük a bérletet. Akkor vettem észre, hogy az egyik csücskét mintha lerágta volna valami: látszott a fogak helye.

– Medve volt! – rémüldözött Pocak. – Kutya volt! – kiáltottam én. – A néninek van egy kutyája! Hajnalban ki kell mennünk a térre, mert akkor szokták a kutyákat sétáltatni. – Így is lett. Korán keltünk, de nem bántuk meg. A téren ott sétált a mi őszhajú néninünk egy kutyával. Nagyon megörült nekünk, és meghívott magához. Coffi, képzeld, hat kiskutya volt a lakásában! És mind a hat rajtunk hempergett! A néni azt mondta; egy hónap múlva elvihetünk egyet. De melyikünké legyen? Hm? Írj! Pocak és Paprika

Marék Veronika munkája

Treszkai István 4. oszt. tan. linóleummetszete, Nyírbátor

Postafiók 100

Legkedvesebb levelem januárban. „Kedves Űr Kata! Most a családomról írok neked. Édesanyám harminckét éves. Nem jár dolgozni, itthon tevékenykedik szorgalmasan. Édesapám a sajószentpéteri üveggyárban dolgozik. Hárman vagyunk testvérek. Mindenki lány, aminek én nagyon örülök. A nagyobbik húgom Judit, másodikos. Nagyon szépen olvas. A kisebbik húgom Hajnalka. Öt hónapos. Olyan aranyos, hogy le se tudom írni. Mindig nevet, főleg ha felveszem és táncolok vele. De ha tanulok, eljátszik a sajtosdobozzal. Ilyenkor gőgicsél. Azt mondja leginkább, hogy „he!". Semmi különöset nem tudok írni a családomról. Csak nagyon szeretem őket így ahogy vannak. Üdvözöl **Tóth Ágnes,** 3794 Boldva, Rákóczi út 1/a."

Levélvárta. Igen sok levél érkezett a legutóbb azzal a kéréssel, hogy szovjet pajtással szeretne levelezni az írója. Majdnem mind negyedikes kisdobos, aki a nyelvtanulásra akar így felkészülni. Megdicsérem őket ezért a szándékért, és közlöm itt a címüket. A Szovjetunióba eljut a Kisdobos, biztosan akad levelezőpajtásuk. Tehát levelet vár: Horváth Zita, 9023 Győr, Szövő u. 25; Veres Hajnalka 1172 Budapest, Szikra u. 15; Kovács Kati 8060 Mór, Úttörő út 8; Pordán Emőke 8956 Páka, Táncsics út 27; Marosán Erika 6500 Baja, Attila u. 24; Okányi Katalin (orosz-szakkörbe jár) 5530 Vésztő, Madách u. 22; Kormos Ildikó (citerázni szeret!) 5091 Tószeg, Ady Endre út 35; Cserén Andrea és Edina (testvérek, szívesen leveleznének testvérekkel) 6720 Szeged, Bajcsy-Zsilinszky u. 28; Matyi Ildikó (és két barátnője, három barátnő levelét várja) 4220 Hajdúböszörmény, Mester u. 4.

Hanem kedves levelezni-vágyó-barátaim! Ne terjesszétek külföldön a magyar helyesírási hibákat, jó? A fentiek közül az egyik igen tisztelt azt írja, hogy ugye „tejjesited" a kívánságom, a másik meg azt kérdi, hogy „tucc-e" segíteni... Hát én teljesítettem a kívánságát, meg tudok is segíteni: közlöm a címüket. De nekem is van kívánságom, és ezt ők tudják teljesíteni: több gyakorlással, nagyobb figyelemmel javítsanak a helyesírásukon!

A Szovjetunióból négy levelet kaptam mostanában, magyar levelező társat kérnek a feladók. Kettő közülük magyar nyelven írt: Gandali Magdi és Szücs Erika. Címük ugyanaz: Szovjetunió, Kárpátalja, 295500 Bátyu. Nekik egyszerű lesz válaszolnotok. Hanem a másik két levél orosz nyelven íródott, gondolom, a feladók nemigen tudnak magyarul. Mert szülővárosuk — így mutatják be — az Angara folyó partján fekszik, Szibériában. És onnan, messziről, magyar gyerekek levelét kéri két kislány: Pektuszova Marina, 665.709 Bratszk-9. Primorszkaja u. 45. és Kutinszka Lena 665.709 Bratszk-9. Makarenko u. 6/22. Gyürkőzzetek neki gyerekek! Lehet segítséget kérni az oroszul tudó úttörőktől, lehet néhány egyszerű mondatot összeállítani (például a szakkörös Okányi Kati biztosan ezt a megoldást választja!). És lehet szöveg nélkül is küldeni egy-egy szép képeslapot, csak a neveteket, címeteket írjátok rá. A két szibériai kislány biztosan megérti szavak nélkül is a barátkozó szándékot. Akinek sikerül kapcsolatot teremteni Lenával és Marinával, írja meg nekem is!

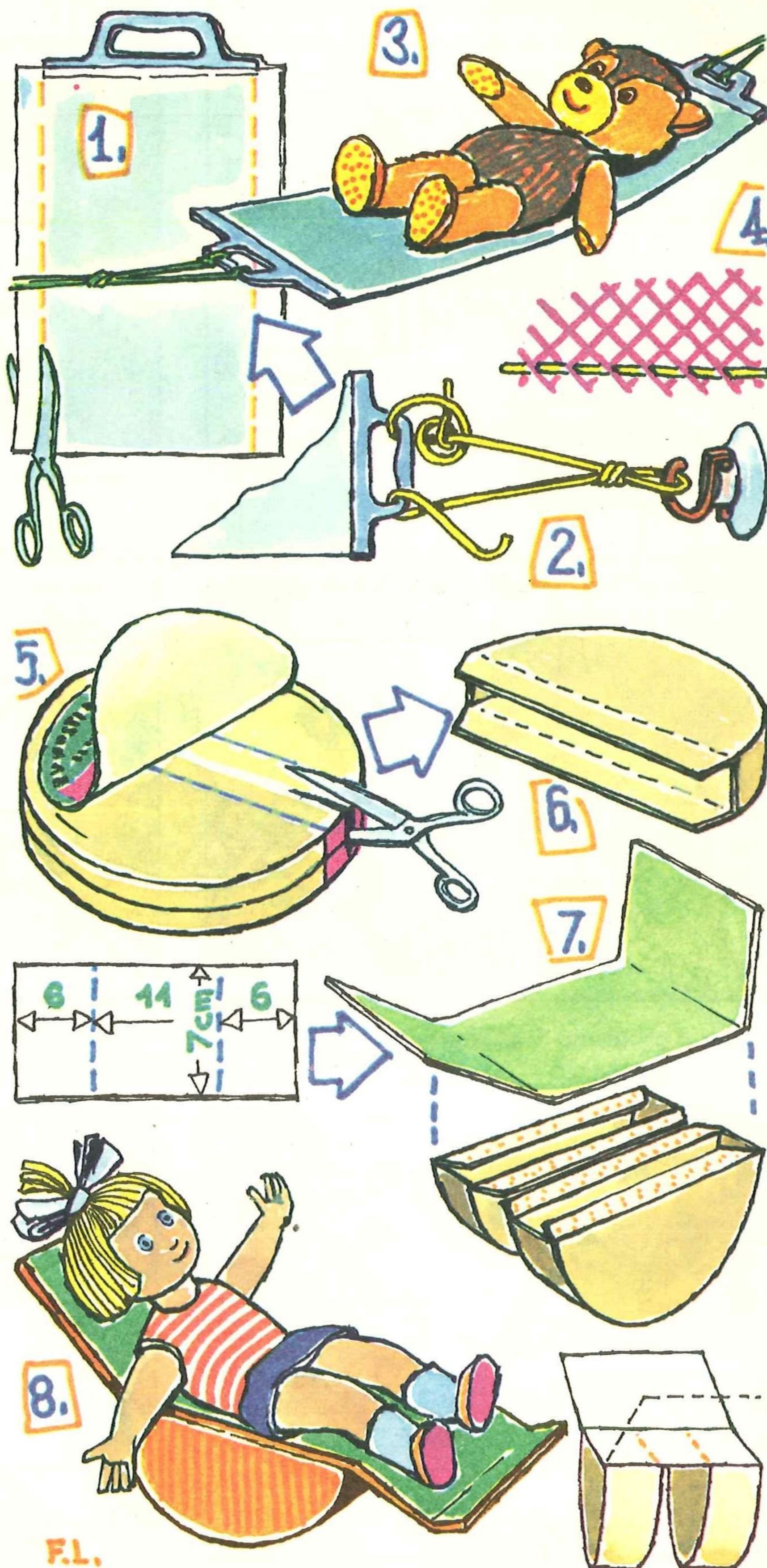
Mert a nagy hazai és nemzetközi levelezésben én néha hoppon maradok. Nyéki Emőke barátnőm írt ugyan nekem is (címe: 2541 Lábatlan, Zalka Máté tér 5.); elsorolja kimindenkivel levelez. Aztán közli, most már fáradt a keze, nekem nem is ír hosszabban. Ha kipihente magát — ő és a többiek —, gondoljanak a türelmesen várakozó

Űr Katára

Ferkai Loránt: Függőágy és hintaszék

Nemcsak te fáradsz ki a játékban, hanem babáid és kedvenc állataid is. Hogy kipihenhessék magukat, készíts nekik fekhelyeket. Egy kemény-fogantyús pévécé zacskó (1.) két szélét vágd le — a rajzon szaggatott vonal mutatja, hogy hol, s máris kész a függőágy. Éppen csak a felfüggesztéshez való zsinórokat kell a fogantyúkhoz csomóznod (2.), s azok fülét kilincsre, szegre, vagy mint a rajz mutatja szekrényre, polcfalra nyomható tapadókorongra akasztanod. A macit, babát bátran ráfektetheted most már (3.), s meg is hintáztathatod. Műanyag krumpliszacskóból is vághatsz függőágynak valót (4.), kisebb babáknak ez megfelelőbb. A felfüggesztő zsinórokat a lyukakon átfűzött hurkapálca végeire kötözd.

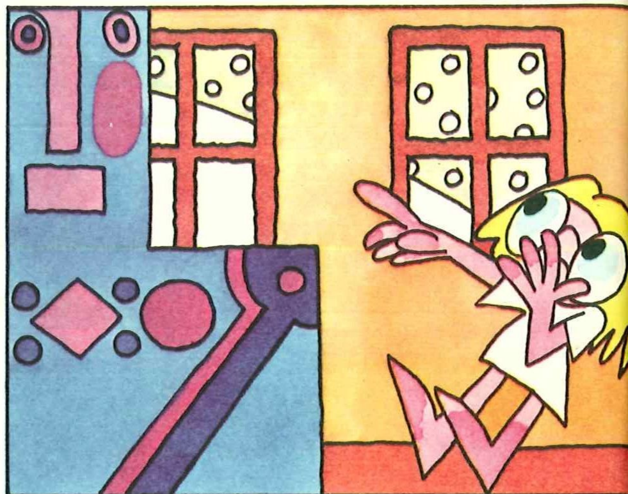
Hintaszékhez keríts egy kerek sajtos dobozt, vedd le a címkéjét (5.) és ragaszd a fedelét az alsó részhez. Hogy a ragasztás jól tartson, száradásig tekerd körül jó néhányszor zsineggel. Ezután pontosan a közepén keresztül vágd két fél-korong alakú részre, majd a vágás vonalától 1 centiméternyire rajzolt vonalak mentén hajlítsd meg a kartont. A féldobozt a 6. ábránk mutatja, a hajlítás vonalát szaggatottan rajzoltuk meg. Vastag kartonból vágj 23 cm hosszú és 7 cm széles téglalapot, s azt végeitől 6—6 centiméternyire törd meg (7.). Ez lesz a hintaszék felső része, ehhez kell a két féldobozt alulról felragasztanod. A ragasztásra szánt, s rajzunkon pontozással megjelölt csíkokat vagy egymás felé hajlítsd be, vagy mindkettőt azonos irányban. Akár így, akár úgy, alaposan ragaszd a féldobozokat a helyükre, majd száradás után kifestéssel, vagy színes papírborítással díszítsd ki a hintaszéket (8.). Borításhoz előbb pontosan szabd ki a téglalap, illetve körszelet formájú színes papírdarabokat, a hátukat — újságpapírra helyezve — vékonyan kend be ragasztóval, illeszd a helyükre, majd simítgatással tüntesd el rajtuk a ráncokat. Más színű pöttyök vagy virágocskák felragasztásával mintás „huzata" lesz a hintaszéknek.

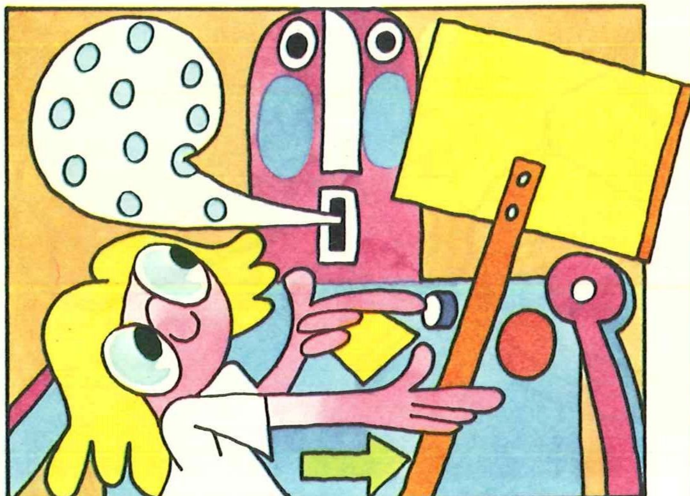
CSUPASZEM ÉS PLÉHEMBER

1. Hali-hó, hull a hó!

2. Mindjárt ellepi a turistaházat!

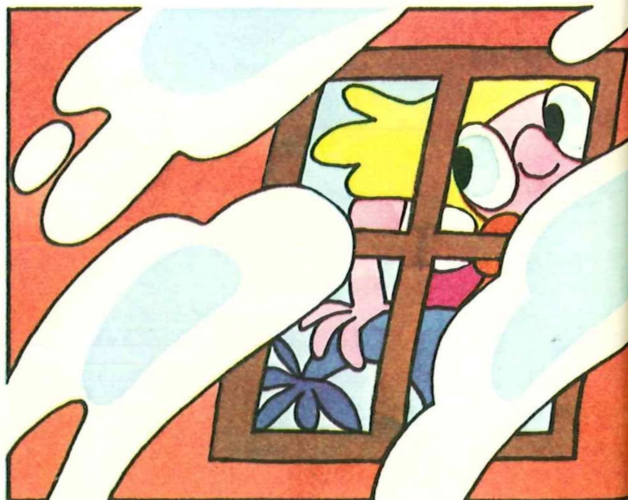
3. A mai programod: hólapátolás.

4. Takarítsd el a havat a ház körül.

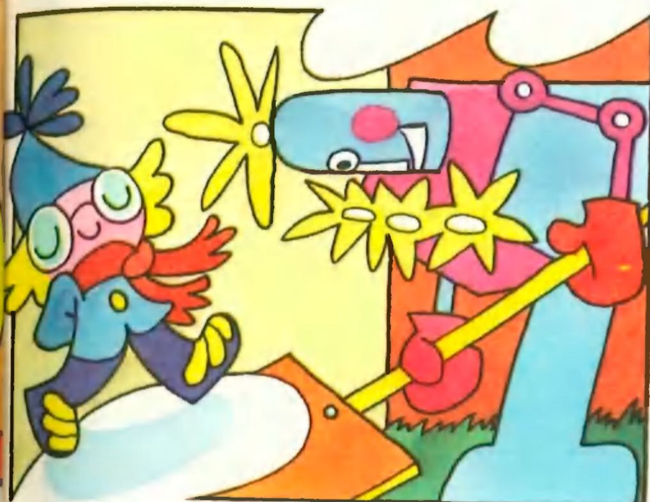

5. Nagyszerűen dolgozol!

6. Már mehetek is!

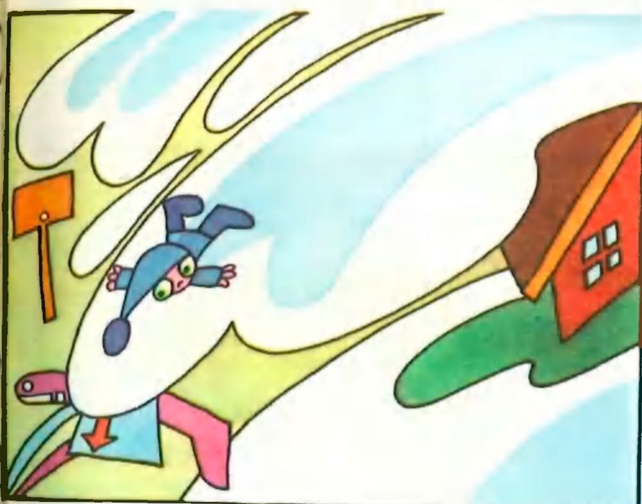
TÉLI KIRÁNDULÁS

7. Szép munka volt, robotom!

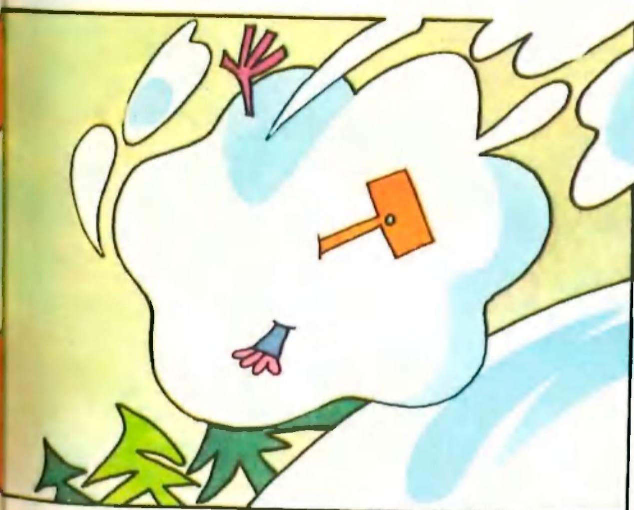
8. Jaj, repülök!... Ez mindent fellapátolt a tetőre!

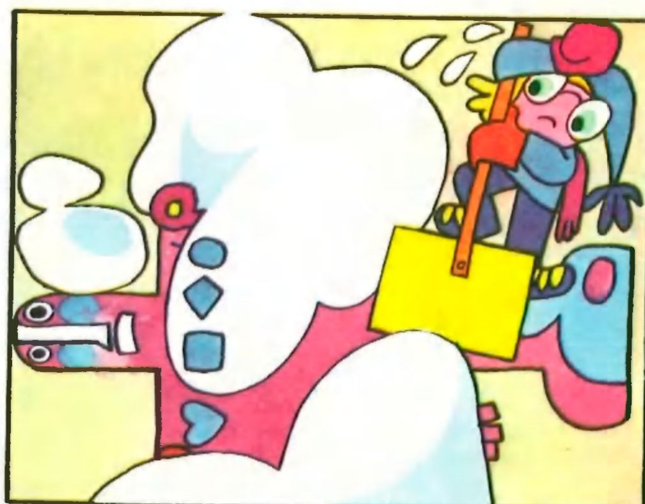
9. Vigyázz, hócsuszamlás!

10. Segítség, gurulunk!

1.!!!!!!

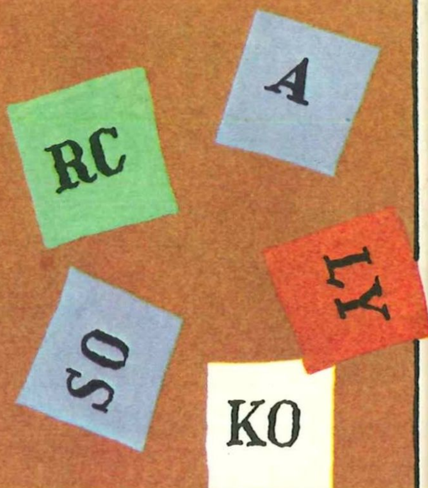

12. Legközelebb kirándulás helyett moziba megyünk.

5 Januári fejtörő

Rakd helyre

A kivágott négyzeteket úgy rakjátok helyre, hogy értelmes szót kapjatok.

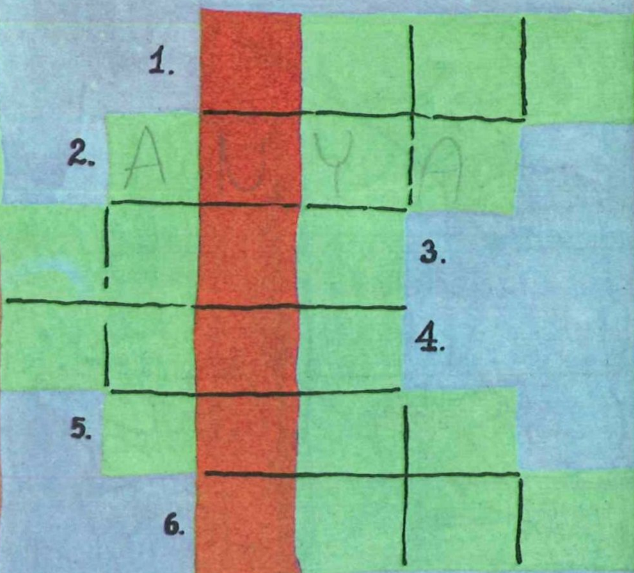
Keresztrejtvény

Vízszintes: 1. Könyörög. 4. Nevetés. 8. Lovagol. 10. Jó dolga van, jól megy a ..... 11. Régi férfinév. 12. Száraz fű teszi, ha fúj a szél. 14. Bogár eleje. 15. Igekötő. 16. Földet forgat. 17. Nem fel. 18. Jókívánság. 22. Tégla anyaga. 23. Élő szervezet alkotóeleme. 24. BÓ. 25. Összetört gép. 28. Körte vége. 29. Télen ilyen a világ.

Függőleges: 1. Meggondolt. 2. Lánynév. 3. Rag. 5. Névelővel az arc része. 6. Téli jelenség. 7. Margó közepe. 8. Zászló. 9. Falba verik. 13. Szám. 15. Csomóz. 17. Ferde. 18. Kisgyerek. 19. Madár. 20. Házak szegélyezik. 21. Költemény. 26. NM. 27. SR.

Beküldendő a keresztrejtvényből a vízszintes 18., függőleges 6.

Olvasd el a piros sort

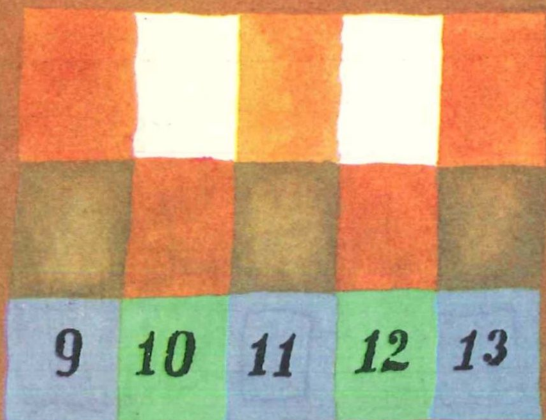

Írjátok be a válaszokat a kérdésekre a vízszintes sorokba és olvassátok össze a piros függőleges sor betűit.

1. **Fiúnév**
2. **Egyik szülő**
3. **Asszony**
4. **Pirul ikerszava**
5. **Fekete ital**
6. **Ravasz állat**

Egy kis számtan

Írjátok be a négyszögekbe az 1-től 10-ig terjedő számokat úgy, hogy két-két szám összege az alsó sorban álló szám legyen. Minden szám csak egyszer szerepelhet!

DALLOS JENŐ: TRÉFÁS KRESZ-TÁBLÁK

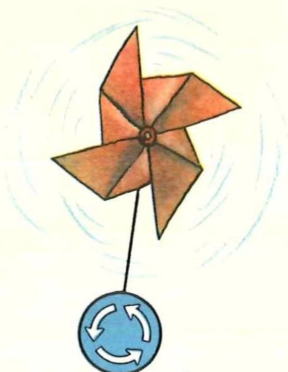
Egyéb veszély

30

Kötelező legkisebb sebesség

Körforgalom

Útszűkület

kisdobos

A Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja XXVII. évf. 1. sz.
Szerkesztő: Kelemen Sándor

Levélcím: Kisdobos szerkesztősége, 1502 Budapest, Postafiók 100. Telefon: 660-162
Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: Dr. Petrus György
Kiadóhivatal: 1374 Budapest VI., Révay u. 16. Telefon: 116-660. Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben
és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI) 1900 Budapest V., József nádor tér 1. közvetlenül
vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámlára.
Megjelenik évenként tíz alkalommal.
Előfizetési díj 1 évre 40,— Ft, I. félévre 24,— Ft, II. félévre 16,— Ft, negyedéves előfizetés nincs.
Készült a Kossuth Nyomdában. 77.1094. Felelős vezető: Monori István vezérigazgató
INDEX: 25.442
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

